C/2024/1980

18.3.2024

Det Europæiske Regionsudvalgs udtalelse om hjælpepakken for SMV'er og BEFIT

(C/2024/1980)

Ordfører:	Kate FEENEY (IE/RENEW E.), medlem af Dún Laoghaire-Rathdown County Council
Basisdokumenter:	Meddelelse om hjælpepakken for SMV'er, COM(2023) 535 final Forslag til forordning om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner — COM(2023) 533 final Forslag til direktiv om indførelse af et hovedkontorsbaseret beskatningssystem for mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder og om ændring af direktiv 2011/16/EU — COM(2023) 528 final Forslag til Rådets direktiv om Erhverv i Europa: en ramme for indkomstbeskatning (BEFIT) — COM(2023) 532 final Forslag til direktiv om transfer pricing — COM(2023) 529 final

POLITISKE ANBEFALINGER

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG (RU)

Generelle bemærkninger

1. Det Europæiske Regionsudvalg er bekymret over omfanget af de geopolitiske og konkurrencemæssige udfordringer, som de europæiske virksomheder står over for, og deres indvirkning på Europas økonomiske modstandsdygtighed. Udvalget er enig i, at SMV'erne, som udgør 99 % af alle virksomheder i EU og sørger for to tredjedele af alle arbejdspladser i EU, står over for en usikkerhed af hidtil uset omfang som følge af den aktuelle omskiftelige globale økonomiske kontekst, der skaber begrænsninger i forsyningskæderne, mangel på arbejdskraft og især kvalificeret arbejdskraft, illoyal konkurrence og et stigende reguleringsmæssigt pres, der gør det vanskeligere for SMV'erne at drive forretning;

2. bemærker endvidere, at mange af de udfordringer, som SMV'erne står over for, har eksisteret længe og går forud for den aktuelle geopolitiske krise og krisen som følge af covid-19. Udvalget glæder sig derfor over Kommissionens ambition om at sætte SMV'erne i centrum, men bemærker, at denne støtte bør være løbende og proaktiv frem for reaktiv;

3. er enig i, at håndteringen af disse udfordringer skal indgå i EU's industristrategi med udgangspunkt i det afsæt, der blev taget med direktivet om energieffektivitet, direktivet om vedvarende energi III, energibeskatningsdirektivet og forordningen om mikrochips, i retning af at skabe åben strategisk autonomi for EU;

4. minder om, at Kommissionen har udarbejdet en meddelelse om økonomisk sikkerhed i Europa, og bemærker, at EU's brede industripolitiske rammer bør indarbejdes i medlemsstaternes nationale reformprogrammer og regionernes programmer for intelligent specialisering;

5. bifalder i den forbindelse meddelelsen om hjælpepakken for SMV'er og de tilhørende lovgivningsforslag. Der er tale om en længe ventet lovgivningspakke til støtte for konkurrenceevnen og modstandsdygtigheden blandt SMV'erne, som udgør rygraden i den europæiske økonomi;

6. beklager, at hjælpepakken for SMV'er er blevet offentliggjort så sent i den politiske mandatperiode, og at den derfor for sent imødegår de samlede virkninger af covid-19-pandemien og Ruslands angrebskrig mod Ukraine samt følgerne deraf — f.eks. energikrisen, problemerne i de globale forsyningskæder og den kraftigt stigende inflation. Det fører til en langsom genopretning og dårligere resultater blandt de europæiske SMV'er;

7. betragter de nuværende tendenser som et tegn på, at samfundet i stigende grad trues af flere kriser. Økonomien skal derfor tilpasses på en sådan måde, at den bliver bæredygtig, robust og modstandsdygtig. Vi skal forberede os på en ny virkelighed med usikre geopolitiske situationer, pandemier og ekstreme vejrforhold. Tilsvarende vil der være behov for en yderligere indsats for sikre kontrol med klimaforandringerne, da de globale drivhusgasemissioner ifølge rapporten af FN's klimapanel (IPCC) fra 2023 er fortsat med at stige. Disse udfordringer vil grundlæggende ændre betingelserne for økonomien;

8. er enig i, at en lang række af de politiske foranstaltninger og finansieringsinstrumenterne i hjælpepakken for SMV'er skal gennemføres i tæt samarbejde med de lokale og regionale myndigheder for at støtte lokalt iværksætteri og innovation og udnytte de enkelte regioners styrker og ressourcer;

9. efterlyser fuld anerkendelse af »tænk småt først«-princippet som et ægte paradigme, der gælder i hele EU's lovgivningscyklus, og udtrykker et stort håb om, at Kommissionen og medlovgiverne vil tilslutte sig og gennemføre dette princip fuldt ud i deres arbejde. Udvalget gentager, at »tænk småt først«-princippet ikke bør undergrave hensynet til bæredygtighed, som det anser for at være integreret i alle EU-politikker;

10. støtter udpegelsen af EU's SMV-repræsentant, som skal rapportere direkte til Kommissionens formand, hvilket vil styrke SMV-repræsentantnetværkets og SMV-filterets rolle. Samtidig opfordrer RU Kommissionen til at sikre merværdien af denne rolle for at undgå overlapning med arbejdet i GD GROW. Udvalget opfordrer desuden til, at der skabes stærkere synergier mellem netværket af SMV-repræsentanter og de relevante aktører på lokalt og regionalt niveau;

11. opfordrer Kommissionen til at overveje en ny ramme, hvor opstartsvirksomheder og vækstvirksomheder ses adskilt fra andre SMV'er, således at den vigtige rolle, som denne gruppe af virksomheder spiller med hensyn til at skabe økonomisk vækst, bidrage til at nå målene for nettonulvækst, såvel som deres merværdi med henblik på at øge EU's industrielle autonomi anerkendes.

Lempelige regler og digitalisering

12. Det Europæiske Regionsudvalg anerkender, at lovgivningsbyrder og administrative byrder er blandt de største hindringer, der systematisk indberettes af SMV'er og brancheorganisationer ([1]), og bifalder, at hjælpepakken for SMV'er i høj grad er en reaktion på denne prioritet. Udvalget fremhæver sit engagement i at fjerne byrder og hindringer på tværs af grænser gennem arbejdet i EGTC-platformen;

13. erkender, at det i en stadig mere kompleks global kontekst kun er muligt at nå målene for den europæiske grønne pagt ved hjælp af en forenklet lovgivningsramme, der er fleksibel, smidig og forholdsmæssig, og som opfylder de tilsigtede mål, hvilket er af afgørende betydning for især de mest sårbare økonomiske aktører såsom mikrovirksomheder og familievirksomheder;

14. bemærker Kommissionens tilsagn om at sørge for, at SMV-tests, SMV-filtre og kontrol af konkurrenceevnen bliver normen i EU's politikudformning. Udvalget understreger, at Kommissionen i forbindelse med SMV-tests bør sørge for, at dens direktorater har tilstrækkelige ressourcer og organisatorisk kapacitet til at udføre SMV-tests af høj kvalitet. Der bør gennemføres SMV-tests som forberedelse af alle forslag til lovgivning og ikke kun forud for økonomiske sager. Testen bør også tage højde for lovgivningens kumulative og afsmittende virkning og bør ajourføres gennem hele lovgivningsprocessen. Der er i medlemsstaterne behov for tilsvarende mekanismer, som anerkender de lokale og regionale myndigheders rolle med hensyn til at gennemføre EU-lovgivningen uden at tilføje yderligere krav til lovgivningen;

([1]) https://www.smeunited.eu/news/smes-require-rules-that-reach-objectives-not-add-red-tape.
https://www.eurochambres.eu/wp-content/uploads/2022/11/EES-2023-Euochambres-Economic-Survey-Report.pdf.
https://www.businesseurope.eu/policies/smes-and-entrepreneurship/reducing-regulatory-burdens-smes.

15. opfordrer i forbindelse med SME-testen Kommissionen til at sikre, at konsekvensanalyserne sondrer mellem forskellige størrelsesklasser af SMV'er (mikro, små og mellemstore) for at muliggøre en mere detaljeret og målrettet vurdering af hver enkelt initiativs indvirkning med en mere inkluderende inddragelse af interessenter fra SMV'erne;

16. opfordrer til at styrke RU's rolle i Fit for Future-platformen på grundlag af arbejdet i RegHub-netværket og til at styrke synergierne mellem SMV-tests og territoriale konsekvensanalyser, eftersom langt de fleste SMV'er opererer på lokale markeder;

17. opfordrer til, at RU's RegHub-netværk inddrages i EU's arbejde med at reducere byrderne, og appellerer til de offentlige myndigheder på alle niveauer om at gøre en tilsvarende rationaliseringsindsat inden for rammerne af deres kompetencer;

18. bifalder Kommissionens tilsagn om at mindske indberetningsbyrden i forbindelse med EU-lovgivningen med 25 %. Udvalget bemærker, at dette mål bedst kan opnås ved hjælp af konceptet aktiv nærhed og i tæt samarbejde med erhvervsorganisationer og handelskamre;

19. er overbevist om, at digitalisering har et stort potentiale med hensyn til at fjerne hindringer og indberetningsbyrder for SMV'er. Udvalget bakker fuldt ud op om udbredelsen af europæiske digitale innovationsknudepunkter i hele EU og mener, at den fælles digitale portal og det nye tekniske engangssystem (Once-only) kan give flere muligheder på dette område, hvis de udvikles og gennemføres korrekt. Udvalget understreger dog, at det er vigtigt at give SMV'erne kendskab til disse nye værktøjer og deres funktioner, og mener, at dette gøres bedst på lokalt og regionalt plan;

20. bemærker, at der hos mange lokale og regionale myndigheder findes gode eksempler på indførelse af lempelige regler og foranstaltninger til reduktion af indberetningskrav for SMV'er. Dette bygger på feedback fra SMV'er og lokale interessenter. RU har som repræsentant for EU's regioner og kommuner ekspertise i at indsamle disse eksempler og fremme deres videre udbredelse;

21. bifalder Kommissionens forslag om sammen med Europa-Parlamentet og Rådet at gennemføre vurderinger på stedet af indvirkningen på SMV'er og konkurrenceevnen af de foreslåede væsentlige ændringer af Kommissionens lovgivningsforslag. Udvalget foreslår, at relevante ordførere fra RU inddrages, da de kan bidrage med værdifuldt input til processen på grund af deres nærhed til SMV'erne på lokalt plan;

22. understreger, at de europæiske SMV'er vil have gavn af stærkere forbindelser mellem dagsordenen for digitalisering og dagsordenen for bedre regulering i den offentlige sektor ved at anvende RegHub-netværkets seneste arbejde inden for offentlige udbud og EU-regeringernes interoperabilitetsstrategier samt ved at inddrage lokale og regionale aktører i arbejdet med at finde innovative lovgivningsløsninger;

23. understreger, at de europæiske regioner og byer er åbne for nye idéer og kan tilbyde et territorialt rum til at huse reguleringsmæssige sandkasser med henblik på at afprøve mere innovationsvenlige regler og love i et begrænset miljø og efterfølgende rapportere om bedste praksis. RU kortlægger allerede sådanne projekter, der bidrager til at fremtidssikre vores SMV'er, f.eks. på området for kunstig intelligens. Alt efter applikationen giver AI-løsninger virksomhederne mulighed for at fremskynde deres processer eller gøre deres arbejdsgange mere effektive og dermed mere omkostningseffektive, men de kan bruges til at gøre kontakten med myndighederne og overholdelsen af retlige og administrative regler lettere og billigere for virksomhederne. Idéer som denne bør udbredes i større målestok i EU's byer og regioner;

24. bemærker, at digital omstilling i og til støtte for SMV-sektoren kræver tidssvarende IT-systemer med det højeste cybersikkerhedsniveau, der skaber tillid i sektoren;

25. mener, at man i bestræbelserne hen imod forenkling med færre regler og mere digitalisering bør kunne få støtte fra EU's fælles digitale portal.

Investeringer og adgang til finansiering

26. Det Europæiske Regionsudvalg bemærker, at de fleste europæiske SMV'er investerer i deres bæredygtige omstilling, men at de generelt har svært ved at få adgang til finansiering hertil og oplever vanskeligheder forbundet med de tilhørende rapporteringskrav;

27. mener, i betragtning af bankfinansieringens betydelige rolle og begrænsningerne med hensyn til de eksisterende subsidier samt kapitalmarkedernes ringe relevans for SMV'erne, at bankernes kapacitet til at yde bæredygtig finansiering og andre former for finansiering, der er nødvendig for SMV'ernes succes, bør øges betydeligt gennem incitamenter og forenklet lovgivning, idet man holder sig det langsigtede mål om, at virksomhederne opnår finansiel bæredygtighed, for øje;

28. mener, at stærke regionale økosystemer skal være nært forbundet på europæisk plan gennem international udveksling af viden mellem SMV'er og mellem regionale myndigheder samt gennem interregionale investeringer i innovation;

29. støtter de nye værktøjer, der er udviklet i forbindelse med EU's nye innovationsdagsorden, f.eks. etableringen af regionale innovationsknudepunkter, og opfordrer navnlig de europæiske iværksætterregioner (EER) til at udnytte de finansierings- og samarbejdsmuligheder, der er forbundet hermed;

30. efterlyser stærkere synergier mellem Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), InvestEU, programmet for et digitalt Europa og Horisont-programmerne, navnlig for at styrke samarbejdet mellem SMV'er, universiteter, teknologicentre, de europæiske digitale innovationsknudepunkter og andre forsknings- og innovationsorganisationer;

31. påpeger, at støtte til SMV'er inden for samhørighedspolitikken fortsat er af afgørende betydning, især i den aktuelle kontekst med begrænsninger i forsyningskæderne, høje energipriser og inflation. Der skal afsættes over 23 mia. EUR fra samhørighedspolitikken til at hjælpe SMV'er med at vokse og forbedre deres konkurrenceevne, og det er derfor yderst vigtigt at udrulle de operationelle programmer i EU's regioner hurtigt muligt og undgå unødvendige overførsler af midler til andre EU-programmer;

32. bifalder Kommissionens bestræbelser på at styrke den europæiske konkurrenceevne, blandt andet gennem platformen for strategiske teknologier for Europa (STEP), der sigter mod at strømline investeringer i strategiske teknologier, som er afgørende for Europas konkurrenceevne og strategiske autonomi, og gentager, som anført i RU's nylige udtalelse om revisionen af FFR 2021-2027, at udvalget er modstander af at flytte samhørighedsmidlerne til store virksomheder i overgangsregioner samt til de mere udviklede regioner i medlemsstater med et BNP pr. indbygger, der ligger under EU-gennemsnittet, som der lægges op til i STEP-forslaget;

33. understreger, at venturekapitalfonde og crowdfunding er lovende muligheder, når det handler om at forbedre SMV'ers adgang til finansiering, og opfordrer til, at de i højere grad anerkendes og støttes som effektive redskaber til at fremme økonomisk vækst og konkurrenceevne i Europa;

34. finder det hensigtsmæssigt at kunne kombinere flere forskellige former for EU-støtte for at styrke de vigtigste områder inden for STEP. En forhøjelse af medfinansieringen til 100 % for STEP-prioriteter er imidlertid ikke hensigtsmæssig. Hvis der ikke stilles krav om egen medfinansiering, risikerer projekternes langsigtede perspektiv at gå tabt;

35. noterer sig det længe ventede lovgivningsforslag om bekæmpelse af forsinket betaling, som er i overensstemmelse med RU's udtalelse fra 2020 om SMV-strategien. Udvalget anerkender begrundelsen for at indføre strenge og ensartede regler for betaling for alle virksomheder i hele EU, men mener, at der i de foreslåede bestemmelser ikke skelnes mellem forsinkede betalinger og lange betalingsfrister;

36. mener, at dette vil hæmme SMV'ernes frihed til at indgå aftaler, navnlig hvis der fastsættes en enkelt maksimal betalingsfrist på 30 dage for virksomhedsforbindelser, og at det vil undergrave deres frihed som private økonomiske virksomheder til at acceptere forskellige betalingsvilkår, også i betragtning af, at store og små/mellemstore virksomheder eksponeres for kredit og den finansielle sektor i forskellig grad;

37. bemærker endvidere, at der er bekymringer på tværs af visse sektorer og visse typer SMV'er, som mener, at dette kan have en negativ indvirkning på navnlig detailsektoren, der er dominerende i flere landdistrikter. Udvalget foreslår, at dette i første omgang gennemføres gradvist;

38. mener, at det vil være nyttigt som grundlag for fremtidige politikker, at EU-betalingsobservatoriet indsamler kvantitative data og overvåger betalingsadfærden;

39. opfordrer medlemsstaternes offentlige myndigheder på alle niveauer til at gå forrest med et godt eksempel ved at fremme en kultur med rettidige betalinger i offentlige kontrakter og tilpasse betalingspraksis på forskellige niveauer af den offentlige forvaltning hertil. Det omfatter så vidt muligt sikring af, at betalingsbetingelserne for mere komplekse projekter, der udføres af offentlige kontrahenter og deres underleverandører, såsom bygge- og anlægsarbejder, transport, IT-tjenester osv. udføres rettidigt, samtidig med at det dog anerkendes, at dette ind imellem vil være uden for den ordregivende myndigheds kontrol.

Færdigheder inden for grøn og digital omstilling

40. Det Europæiske Regionsudvalg henviser til en aktuel Eurobarometerundersøgelse ([2]), hvori SMV'er udpeger manglen på kvalificeret arbejdskraft og konsekvenserne heraf som langt det største problem. De har ofte ikke de samme ressourcer som store virksomheder til at konkurrere om arbejdskraften og investere i uddannelse af deres ansatte. Derfor skal der, navnlig inden for rammerne af det europæiske år for færdigheder 2023, lægges størst mulig vægt på opkvalificering og omskoling af ansatte i SMV'er, rekruttering af kvalificeret arbejdskraft og anerkendelse af kvalifikationer;

41. anerkender, at SMV'erne i forbindelse med dette europæiske år for færdigheder har brug for en bred vifte af færdigheder og talent til at frembringe den nødvendige iværksætterånd, der kan fremme innovation, konkurrenceevne og vækst. De lokale og regionale myndigheder har gode forudsætninger for at støtte regionerne, navnlig fjerntliggende regioner og landdistrikter, med henblik på at skabe de rette økonomiske og sociale betingelser til at tilskynde unge til at blive i deres lokalområde;

42. fremhæver, at SMV'erne bedst rustes med de centrale færdigheder til at sikre den grønne og den digitale omstilling af den europæiske industri gennem regionale partnerskaber, netværk og klynger. Udvalget bemærker det vigtige bidrag fra partnerskaberne under pagten for færdigheder, der viser mange vellykkede tiltag til udvikling af territoriale færdigheder;

43. understreger behovet for at inddrage de lokale og regionale myndigheder i etableringen af de planlagte nettonuldale og industrialliancer;

44. bifalder i den henseende oprettelsen af en EU-talentpulje og opfordrer indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til at opbygge et interinstitutionelt partnerskab med de lokale og regionale myndigheder og RU for at sikre, at mennesker med de rette færdigheder kan blive matchet med de rette job;

45. efterlyser en hurtigere og mere effektiv anerkendelse af erhvervskvalifikationer for statsborgere fra tredjelande for at forbedre rekrutteringen og jobmatchningen, bl.a. gennem partnerskaber mellem medlemsstater, Kommissionen og tredjelande;

46. anmoder om hurtig og målrettet støtte i partnerskab med lokale og regionale myndigheder til SMV'er i de sektorer, der står over for den mest akutte mangel på arbejdskraft såsom hotel- og restaurationsbranchen, med henblik på at sikre omfattende uddannelse af migrantarbejdere og flygtninge, herunder programmer for sproglig og kulturel bevidsthed;

47. bemærker betydningen af at støtte erhvervsuddannelsesinitiativer, der støtter nye færdigheder og anerkender de lokale og regionale myndigheders rolle med hensyn til at opbygge partnerskaber på lokalt plan gennem forbindelser med erhvervsorganisationer, og bemærker, at mange regioner har vellykkede initiativer på dette område;

48. opfordrer indtrængende medlemsstaterne og Kommissionen til at anerkende den overordnede betydning af mentorordninger som en afgørende brik i puslespillet med hensyn til at lukke kløften mellem uddannelse og beskæftigelse og styrke folks færdigheder, selvtillid og motivation, herunder og måske især i SMV'er.

Beskatning

49. Det Europæiske Regionsudvalg mener, at BEFIT er et komplekst og detaljeret forslag med betydelige konsekvenser for regeringer og virksomheder. Udvalget understreger, at den nuværende prioritet i EU er at gennemføre Rådets direktiv om sikring af en global minimumsskattesats for multinationale koncerner i Unionen (søjle II-direktivet). Udvalget anerkender, at regeringer og andre interessenter har brug for tid til at vurdere konsekvenserne af søjle II-direktivet, og at det potentielle samspil mellem søjle II-direktivet og BEFIT-forslaget kræver nøje overvejelse og analyse;

([2]) Eurobarometer Survey: SMEs and skills shortages, november 2023: https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2961.

50. understreger, at direktivet om transfer pricing er nødt til at fungere på en måde, der er i overensstemmelse med armslængdeprincippet og ikke medfører risiko for divergens og flere tvister med tredjelande, hvis det skal nå målet om at mindske antallet af tvister vedrørende transfer pricing og virksomhedernes efterlevelsesomkostninger;

51. mener, at succeskriteriet for initiativet om et hovedkontorsbaseret beskatningssystem vil været dets evne til at tilskynde virksomheder til at tilvælge ordningen. Med henblik herpå er man i forbindelse med ordningen nødt til at sørge for en reel forenkling og reduktion af omkostningerne til overholdelse af skattereglerne;

52. mener, at især mindre SMV'er, som opererer på deres hjemmemarkeder, kan få stor gavn af de nye skatteregler i forslaget til direktivet om et hovedkontorsbaseret beskatningssystem, da det kan tilskynde dem til at vokse og udvide inden for EU's indre marked uden at blive hæmmet af unødvendige byrder i forbindelse med overholdelsen af skattereglerne. Udvalget understreger, at de mulige fordele for SMV'er skal stå i rimeligt forhold til de administrative byrder og efterlevelsesomkostningerne for EU's skattemyndigheder.

Bruxelles, den 31. januar 2024.

Vasco ALVES CORDEIRO

Formand for
Det Europæiske Regionsudvalg